

ע"פ 16030/01/17 - סחר נתשה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
לפני כב' השופטים: י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

עפ"ג 16030-01-17 סחר נתשה נ' מדינת ישראל

סחר נתשה

המערערת

על-ידי ב"כ עו"ד רמזי קטילאת

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

השופט א' אברבנאל:

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כבוד השופטת ח' לומפ), בת"פ 68771-03-16, בו נדונה המערערת למאסר בפועל של שלושה חודשים ויום אחד ולארבעה חודשי מאסר על תנאי, לאחר שהורשעה בבית-משפט קמא, בעבירה של הסתה לאלימות או לטרור - לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); וכן בשלוש עבירות של תמיכה בארגון טרור - לפי סעיף 4(ב) ו-ז לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948.

2. על-פי עובדות כתב-האישום, העומדות ביסוד ההודאה והכרעת-הדין, בין יום 18.11.2014 ליום 19.1.2016, פרסמה המערערת בחשבון הפייסבוק שלה, שבו כ-2942 חברים ו-3,731 עוקבים, פרסומים כלהלן:

א. ביום 18.11.2014 לאחר פיגוע דקירה וירי בשכונת הר נוף בירושלים, שבו נהרגו ארבעה אזרחים ושוטר ונפצעו נוספים, פרסמה המערערת תמונה ובה נראה קלע דוד המורכב משני סכינים, כאשר על התמונה כתוב: "לכיבוש הציוני", ובסמוך לתמונה רישום שבו כתבה: "תתקפו אותם בכל הכוח מהרבאט של חברון...לא לכיבוש".

ב. ביום 3.10.2015 לאחר פיגוע דקירה בעיר העתיקה בירושלים, שבו נרצחו שניים ונפצעו נוספים, פרסמה המערערת את תמונתו של המפגע ועליה כתבה: "שהיד האקצא מוהנד חלבי", ולצדה של

התמונה כתבה: "בבוקר היה השהיד הולך על האדמה!!!!"

בהמשך לכך, בתאריך 9.10.2015 פרסמה המערערת תמונה נוספת של המפגע על רקע העיר העתיקה ועליה סמל ארגון הגיהאד האיסלאמי, אשר לקח אחריות על פיגוע זה. על התמונה כתבה: "השהיד המוגאהד מוהנד חלבי" ו-"המתנקם לבנות חורין של ירושלים". בסמוך לתמונה נרשם: "זעזעה אותי מילת אימו של השהיד בהלווית בנה מוהנד חלבי (בני חרורי ודמו חם וקינא על המוראביטאת)".

ג. בתאריך 11.10.15 פרסמה המערערת תמונה ובה נראה אחמד יאסין, ממנהיגי החמאס, כאשר על תמונתו כתבה: "מי שנדר לעצמו לחיות בשביל הדת יתעייף אך יחיה גדול וימות גדול" ו"גדול במותו".

ד. בתאריך 29.1.2016 פרסמה המערערת תמונה של שש גופות של מי שנהרגו בעת קריסת מנהרה ברצועת עזה, כשצעיפים של גדודי אל-קאסם לראשם, ובסמוך לתמונה כתבה: "לא יודעים איך להודות לכם אך התודה של אללה זה יותר מכובד...בכך שנהייתם שהיידים...ברכות".

פרסומים אלה זכו למאות סימני חיבוב ולתגובות אוהדות רבות.

3. המערערת ילידת 1969, אם לשבעה ילדים שהצעירה שבהם כבת 15; עברה נקי; היא שהתה 10 ימים במעצר בגין תיק זה ולאחר מכן שוחררה למעצר בית.

4. בבית המשפט קמא ביקשה המשיבה לקבוע מתחם ענישה שבין שמונה ל-20 חודשי מאסר בפועל, ולהטיל על המערערת עונש של עשרה חודשימאסר בפועל ומאסר על תנאי. בתום הטיעונים לעונש אמרה המערערת: "אני מתנצלת על מה שקרה, אני לא אחזור על זה".

ב"כ המערערת טען כי מתחם העונש ההולם למעשיה של המערערת עומד על מאסר מותנה שלצדו שירות לתועלת הציבור "ועד מספר חודשי מאסר בפועל", וביקש להטיל על המערערת עונש מאסר כמשך ימי מעצרה ומאסר על תנאי.

5. בגזר הדין עמד בית המשפט קמא על חומרתם הרבה של הפרסומים ועל הפוטנציאל הנודע לפרסומים שכאלה "המסכנים באופן פיזי וממשי כל פרט המרכיב את החברה וזאת בשל הסיכוי כי דברי ההסתה יביאו לידי פעולות טרור ואלימות". בית-משפט קמא עמד על מספרם הגבוה במיוחד של החברים

והעוקבים אחר חשבון הפייסבוק האמור ועל חומרתם החרیגה של הפרסומים שיש בהם "דברי הסתה קשים ובהם דברי שבח לרוצחים", אשר פורסמו "מיד לאחר פיגועי הטרור שגבו קורבנות בתקופה בטחונית מתוחה ורווית פיגועים". לאחר שסקר את מדיניות הענישה הנוהגת בתחום זה, קבע בית המשפט קמא כי מתחם העונש ההולם למעשים עומד על שלשה עד שמונה חודשי מאסר בפועל.

בקביעת העונש המתאים למערערת בתוך המתחם האמור, הביא בית המשפט קמא בחשבון את עברה הנקי של המערערת, את הודאתה ואת היותה אם לשבעה ילדים, וכן את תקופת המעצר ותקופת מעצר הבית שבהם שהתה המערערת בגין תיק זה. נוכח נסיבות אלה מצא בית המשפט קמא לקבוע את העונש בתחתית המתחם וגזר על המערערת את העונש שלעיל.

6. המערערת טוענת, כי מתחם העונש ההולם שנקבע בגזר הדין והעונש המתאים שהוטל בגדרו, חמורים במידה משמעותית מאלה המקובלים בעבירות אלה. היא הפנתה לטעות שנפלה בכתב האישום המתוקן, בו נטען בסעיף 5, בניגוד למוסכם בין הצדדים, כי המערערת הפיצה פרסומים אסורים בהזדמנויות רבות ובאופן שיטתי. טעות זו מצאה את דרכה אף לגזר הדין. היא מוסיפה כי כאשה בחברה מסורתית יש בעונש של מאסר בפועל כדי להכביד עליה הרבה יותר מאשר על גבר.

7. המשיבה טוענת, כי נוכח ההחמרה בתופעת ההסתה ברשת וההשפעה הקשה שיש לכך על המצב הביטחוני, גזר הדין מקל עם המערערת ובוודאי שאינו מחמיר איתה באופן המצדיק התערבות של ערכאת הערעור. באשר לטעות הנטענת בגזר הדין, טענה המשיבה כי אכן המדובר בטעות, ואולם מקריאת גזר הדין עולה כי בית המשפט התייחס בסופו של דבר לארבעת הפרסומים שעליהם הסכימו הצדדים ומשכך לא היה בטעות האמורה כדי להשפיע על התוצאה הסופית.

דיון והכרעה

8. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדיונית; וכי התערבותה בעונשים שנגזרו על-ידי הערכאה הדיונית שמורה למקרים חריגים בלבד שבהם נפלה טעות מהותית, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה (ראו למשל: ע"פ 2422/15 איתן סרור נ' מדינת ישראל (7.11.16)).

לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה, כי העונש שהוטל על המערערת ראוי ואין הצדקה להתערב בו.

המערערת, כבת 48 ולה שבעה ילדים שהצעירה שבהן כבת 15 שנים. בעקבות מקרי רצח ובסמיכות רבה אליהם, ביטאה המערערת תמיכה במעשים ואף קראה לחקות אותם. מספר הנחשפים לפרסומים חמורים אלה גבוה במיוחד. אין המדובר בכישלון חד פעמי של המערערת; לאורך תקופה של למעלה משנה, שבה המערערת והפיצה פרסומים מהסוג האמור, ובשניים מהם הביעה תמיכה במעשי טרור שאירעו באותו יום, שבהם נרצחו אזרחים תמימים - מתפללים בבית כנסת ואזרחים אחרים.

9. ריבוי הפיגועים ומעשי האלימות האחרים על רקע לאומני שהתרחשו בתקופה הרלוונטית ושלצערנו שבים ומתרחשים גם בימים אלה, וההכרה כי תמיכה של ציבורים רלוונטים במפגעים תורמת למוטיבציה של נוספים לחקות את קודמיהם, הם המחייבים התייחסות מחמירה לפרסומים שיש בהם דברי שבח, תמיכה, עידוד והסטה לעבירות אלימות.

במציאות הקיימת אין מנוס מלהכביד את היד, לא רק על מבצעי עבירות אלימות, אלא גם על אלה התורמים בהתבטאויותיהם ליצירת אווירה התומכת במעשים, והמקנה יוקרה למבצעיהם.

בעניין אחר שהובא לפנינו ציינו כי "צעירים לא מעטים מוכנים ליטול את חייהם של אחרים ואף להקריב את חייהם שלהם, בין היתר בהשפעתה של היוקרה שלה זוכים מפגעים לאחר מותם. ענישה מכבידה הכוללת מרכיב של מאסר לריצוי בפועל, הולמת את חומרתם של פרסומים שכאלה ובנוסף יש בה כדי להרתיע אחרים מלהפיץ פרסומים דומים בעתיד" (עפ"ג (מחוזי י-ם) 16030-01-17). דברים אלה נכונים אף לערעור שלפנינו.

10. כפי שנפסק בעבר, בקביעת מתחם העונש ההולם לעבירות מסוג זה, יש לתת משקל בין היתר למספרם של הפרסומים, לחומרתם, למידת מובהקותם, למידת הפוטנציאל הטמון בהם ולסמיכות הזמנים בינם לבין אירועים אלימות חמורים.

מתחם העונש ההולם שקבע בית המשפט קמא ממלא אחר דרישות אלה.

העונש המתאים שהוטל על המערערת מאוזן; מחד גיסא יש בו כדי לשקף את חומרתם של הפרסומים ואת הצורך להרתיע אחרים מהפצת פרסומים דומים בעתיד, ומאידך גיסא יש בו כדי לבטא את עברה הנקי של המערערת, את היותה אם לשבעה ילדים, את ההכבדה החריגה שבעצם הטלת מאסר בפועל על אישה בגילה, אף שלשיקול זה משקל מוגבל, וכן את הודאתה והבעת ההתנצלות שלה בעת הטיעונים לעונש.

נציין עוד כי עיינו בפסקי הדין מהעת האחרונה שהוגשו לנו, ולא מצאנו כי יש בגזר הדין משום סטייה מרמת הענישה הנוהגת.

11. התלבטנו אם לא יהיה זה נכון להחזיר את התיק להתייחסות בית המשפט קמא לטעות שעליה הצביעו הצדדים. ואולם בסופו של דבר הגענו למסקנה כי מגזר הדין עולה בבירור כי בית המשפט קמא גזר את הדין בגין ארבעת הפרסומים האמורים ולא יותר מכך. זאת ועוד, כאמור לעיל הגענו גם אנחנו למסקנה כי העונש שהוטל על המערערת בגזר הדין, לא רק שאינו מצדיק התערבות, אלא שמדובר בעונש ראוי שנכון היה להטילו בנסיבות העניין.

12. בנסיבות העניין, לא מצאנו לנכון להתייחס לראיה נוספת שהמשיבה ביקשה להגיש לאחר תום הדין.

13. אשר על כן לא מצאנו להתערב בגזר הדין; ולפיכך, הערעור נדחה.

המערערת תתייצב לריצוי מאסרה ביום 5.9.17 בשעה 9:30 בכלא "נווה תרצה".

המזכירות תמציא עותקים מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ו בתמוז התשע"ז, 20 ביולי 2017, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

אלי אברבנאל, שופט

**רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת**

יורם נועם, סגן נשיא